

SERVEI DE GESTIÓ DOCUMENTAL, ARXIVS I PUBLICACIONS

**FONS FERRAN RAHOLA AUGUET
INVENTARI**

SERVEI DE GESTIÓ DOCUMENTAL, ARXIUS I PUBLICACIONS

FONS FERRAN RAHOLA AUGUET

INVENTARI

Realització:

Anna Gironella i Delgà

Direcció:

Joan Boadas i Raset

Lluís-Esteve Casellas i Serra

FONS FERRAN RAHOLA AUGUET

1 ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

- 1.1 AMGi (Arxiu Municipal de Girona)
- 1.2 Fons Ferran Rahola Auguet
- 1.3 1924 – 1975 (inclou dos documents de 2002)
- 1.4 Fons
- 1.5 0,1 ml (1 unitat d'instal·lació) de documentació en suport paper, 65 fotografies, 272 dibuixos i 3 llibretes d'esbossos.

2 ÀREA DE CONTEXT

- 2.1 El fons ha estat generat per Ferran Rahola i Auguet.
- 2.2 Ferran Rahola i Auguet (Girona, 1914 – Reims, França, 1994). Mestre, representant comercial i dibuixant. Fill de Carles Rahola i Llorens i Rosa Auguet i Farró. Estudià Magisteri a l'Escola Normal de Girona i el 1936 fou nomenat mestre titular de l'Escola de Santa Eugènia de Ter, on treballà fins que fou mobilitzat per l'exèrcit l'any 1937. A les acaballes de la Guerra Civil, el febrer de 1939, va creuar la frontera francesa i fou allotjat al camp d'Argelers i, més tard, a Bram. Finalment s'instal·là a Montpeller. A França va tenir diverses ocupacions, fins que va esdevenir representant comercial de l'empresa Savonnerie Perpignanaise. L'any 1942 es casà amb Dolors Fabra, filla de Pompeu Fabra, del qual fou un actiu col·laborador. El 1954 canvià de feina i es traslladà a Reims, juntament amb la seva família, on va viure fins la seva mort, l'any 1994. Al llarg de la seva vida no va deixar mai de dibuixar i retratar a familiars, amics i coneguts. (N.J. ARAGÓ, "Ferran Rahola Auguet, retratista d'excepció dels catalans a l'exili", *Revista de Girona*, 205, 2001, p. 36-45).
- 2.3 El fons s'ha mantingut en mans de la família fins al seu ingrés a l'Arxiu Municipal de Girona.
- 2.4 Donació segons conveni entre l'Ajuntament de Girona i Pompeu Rahola i Fabra, fill de Ferran Rahola, signat el 13 de març de 2018 en execució de l'acord pres per la Junta de Govern Local en sessió de 26 de gener de 2018.

3 ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

- 3.1 El fons documental està format predominantment pels retrats i caricatures que realitzà Ferran Rahola llarg de la seva vida, especialment a l'exili, tot i que també conté documentació textual i fotografies.
El fons consta, en total, de 272 dibuixos i tres llibretes d'esbossos. La major part d'aquests dibuixos són retrats i caricatures de familiars i persones conegudes de Ferran Rahola fets a l'exili: al camp de concentració de Bram i, posteriorment, a Perpinyà, Montpeller i Reims. Entre les persones retratades podem identificar: Pau Casals, Pompeu Fabra, Josep M. Corredor, Carles Pi Sunyer, Carles Rahola, Antoni Rovira i Virgili, Miquel Santaló, Josep Tarradellas o Eugeni Xammar. En menor mesura hi trobem escenes familiars o dibuixos humorístics.
Entre la documentació textual destaca la correspondència, on trobem les cartes rebudes del seu amic Pere Caselles des del front de Guadalajara, durant la Guerra Civil, on va morir l'any 1938, i també diversos escrits de Ferran, com un diari de classe que portava mentre va exercir de mestre entre 1935 i 1936 o textos sobre política que firmà amb el pseudònim Josep Maria Alegre entre 1945 i 1946. A més, el fons també conté documentació de tipus administratiu, com salconduits i visats de les autoritats franceses, i material imprès menor.
Finalment cal esmentar les 65 fotografies del fons que són retrats de Ferran Rahola, familiars seus o amics.
- 3.2 No s'ha aplicat avaluació i tria documental.
- 3.3 No es preveuen ingressos addicionals al fons.

- 3.4 Organització i estructura. La documentació s'ha organitzat seguint el següent quadre de classificació:

DOCUMENTACIÓ PERSONAL

Documentació administrativa
Documentació d'àmbit privat
Correspondència
Textos

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Dibuixos
Fotografies

4 ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

- 4.1 Es tracta de documentació d'accés lliure.
4.2 Les reproduccions s'hauran de realitzar d'acord amb la normativa de l'Arxiu Municipal de Girona.
4.3 La llengua majoritària utilitzada en la documentació és el català. També hi ha alguns documents en castellà o francès.
4.4 En general la documentació presenta un bon estat de conservació.
4.5 Existeix instrument de descripció a nivell d'inventari de la documentació textual, gràfica i fotogràfica. Els dibuixos i les fotografies han estat digitalitzats. El catàleg i digitalització dels dibuixos es pot consultar des de la web del SGDAP.

5 ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

- 5.1 Els originals es troben a l'Arxiu Municipal de Girona.
5.2 No es coneix l'existència de còpies de la documentació, llevat de les digitalitzacions de les fotografies i els dibuixos.
5.3 A l'Arxiu Municipal de Girona podem trobar documentació relacionada al fons Carles Rahola Llorens, majoritàriament documentació de tipus acadèmic i les cartes que Ferran escrigué als seus pares, però també cartes que ell va rebre, com la correspondència que mantingué amb el seu amic Pere Casellas, destinat al front de Guadalajara durant la Guerra Civil.
5.4 *Bibliografia:*
 - Narcís-Jordi ARAGÓ, "Ferran Rahola Auguet, retratista d'excepció dels catalans a l'exili", *Revista de Girona*, 205, 2001, p. 36-45
 - Rosa M. MEDIR, Pere SALVATELLA, "El diari de classe del mestre Ferran Rahola (curs 1935-19336)", *Revista de Girona*, 214, 2002, P. 35-41)
 - Pompeu RAHOLA, *Ferran Rahola i Auguet. Caricatures de l'exili català del 1939 i altres dibuixos*. Girona: Ajuntament de Girona, 2018.

6 ÀREA DE NOTES

- 6.1 Les fotografies s'han transferit al Centre de Recerca i Difusió de la Imatge (CRDI) de l'Ajuntament de Girona.

7. ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

- 7.1 Descripció del fons realitzada el 2018.
7.2 Descripció realitzada segons les recomanacions de la norma ISAD-G, segona edició.
7.3 Actualització: 10 de març de 2019.

FONS FERRAN RAHOLA AUGUET

Quadre de classificació

100 DOCUMENTACIÓ PERSONAL

101 Documentació administrativa

102 Documentació d'àmbit privat

103 Correspondència

104 Textos

200 DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

201 Dibuixos

202 Fotografies

101 Documentació administrativa

1931 - 1952

Documentació de tipus administratiu aplegada per Ferran Rahola i Auguet. Es tracta majoritàriament de documentació identificativa (carents i targetes d'identitat) i, també, de salconduits i visats per viatjar a l'estranger. Inclou documentació acadèmica (matrícules i diplomes) i professional.

Textos mecanoscrits en català, castellà i francès.

Classe de document:	Unitats:
Textual	12

Descripció detallada:

- Cartera (cartilla) militar de Ferran Rahola (buida)
- Rebut dels drets d'examen d'ingrés a l'Escola Normal de Mestres de Girona, 1931/11/09
- Títol de Ferran Rahola com a mestre alumne en pràctiques de l'Escola de Campdevàrol (1935/09/23)
- Certificat com a immigrant acceptat pel govern de Mèxic a favor de Ferran Rahola i família, expedit per la Legació de Mèxic a França, 1941/01/30 (és fotocòpia)
- Targeta d'identitat per a immigrants espanyols. Legació de Mèxic a França, 1941/10/16 (inclou fotografia). Autorització per emigrar a Mèxic
- Visat de sortida de França cap a Mèxic, 1941/11/04 (és fotocòpia)
- Carnet de Ferran Rahola de la Facultat de Lletres de la Universitat de Montpeller, curs 1942-1943 (amb fotografia) (també hi ha fotocòpia)
- Salconduit del cònsul d'Espanya a Perpinyà autoritzant el retorn a Espanya de Dolors Fabra i Mestre i els seus dos fills Carles i Mercè Rahola Fabra, 1944/07/07 (inclou 2 fotografies carnet)
- Certificat de treball de Ferran Rahola de la Savonnerie Perpignanaise, 1952/02/18
- 3 fotocòpies de documents:
 - Visat per a sra. Fabra de Raola, 1941/11/04
 - Carnet d'estudiant de Ferran Rahola, Universitat de Montpeller, 1942-1943
 - Legació de Mèxic a França, reconeixement com a emigrant a Mèxic de Ferran Rahola i família, 1941/01/30.

102 Documentació d'àmbit privat

1928 - 2002

Documentació diversa aplegada per Ferran Rahola i Auguet: material imprès menor, textos i dibuixos de tercers i algunes publicacions. Entre el material imprès menor hi ha targetes personals diverses, programes i invitacions a actes i també recordatoris i esquel·les, a més d'alguns retalls de premsa. Entre la documentació de tercers hi ha textos i poemes de diversos autors dedicats a Ferran Rahola i també al seu pare Carles Rahola, a més d'alguns dibuixos. La sèrie conté dos llibres, amb anotacions manuscrites, i un conte infantil. Textos manuscrits i mecanoscrits en català, i en menor mesura en castellà i francès.

Predomina la documentació fins 1950, hi ha un document de 1975 i un altre de 2002.

Classe de document:	Unitats:
Textual	23
Gràfic	
Bibliogràfic-hemerogràfic	

Descripció detallada:

Material imprès menor (12):

- Bitllet de 100 pessetes
- Cartilla: Junta Nacional de Socorros para los Huérfanos de Guerra, 1938-1939 (dirigida a Josep Batet fill, Reims)
- Menú de Nadal de l'any 1943-1944 (2 menús) (Un menú portava un dibuix de Dolors Fabra i l'altre de Ferran Rahola; els dibuixos s'han instal·lat a part, amb la resta de la documentació gràfica)
- Targetes amb signatures diverses, sense data (2 targetes) (juntament amb el menú de 1944) (Ferran Rahola, Claudi Ametlla, Heribert Barrera, Francesc Calvet, Dolors F. Rahola, Ana M. Ametlla, Montserrat Bofill, etc.)
- Programa de l' Hommage a Carles Rahola, Casal de Catalunya, Perpinyà, 1945/03/17
- Recordatori de naixement de Rosa Rahola i Frabra, 1946/05/20 (dibuix de F.R.)
- Esquela de Pompeu Fabra i Poch, 1948/12/27
- Menú dels Jocs Florals de la Llengua Catalana, Perpinyà 1950 (Dolors Fabra en fou reina)
- Retalls de premsa d'articles amb dibuixos de Ferran Rahola:
 - La Humanitat, 1945/11/29
 - La Humanitat, 1945/12/25
 - "Els Reis dels Infants Catalans", revista Per Catalunya, 5 (octubre 1945, Niça) (fotocòpia)

Textos i dibuixos de tercers (8):

- Poema de Josep M. Lladó, 1944/03/13 (1 full, manuscrit)
- Poema de Josep M. Lladó, 1944/03/15 (1 full, manuscrit)
- Poema "A Carles Rahola", de Josep M. Prous i Vila, 09/1946 (còpia) (1 full) (original a fons Carles Rahola)
- Poema "El cant de les absoltes", de mossèn Narcís Xifra i Riera (ex-monjo de Montserrat), 21/11/1975 (2 fulls, mecanoscrits)
- Rosa M. Medir, Pere Salvatella, "El diari de classe del mestre Ferran Rahola (curs 1935-19336)". Original mecanoscrit (publicat a Revista de Girona, 214, 2002)
- Discurs de Narcís-Jordi Aragó amb motiu de la distinció que li atorgà l'Ajuntament de Girona, 2002/06/03 (text mecanoscrit; dedicat en bona part a Carles Rahola)
- Dibuix de J. Bordas, 1944
- Dibuix de Gómez Martínez, 1945

Llibres (3):

- Jocs Florals de la Llengua Catalana, Perpinyà, 1950 (amb la signatura dels principals mantenedors dels Jocs i de la reina de la festa, Dolors Fabra)
- Carles Rahola, L'amor al llibre i els grans amics del llibre, Girona, 1928 (exemplar revisat) (conté anotacions manuscrites de Carles Rahola)
- Naranjas de Oro. Colección Cuentos populares ilustrados (narració de J. Gay, il·lustracions de Lola Anglada), Barcelona.

103 Correspondència

1924 - 1954

Correspondència rebuda i emesa per Ferran Rahola i Auguet. Predominen les cartes enviades per Pere Casellas i Cardoner, amic de Ferran Rahola, des del front de Guadalajara, datades el 1937 i que inclouen dos dibuixos de seus. També hi ha tres cartes enviades per Ferran Rahola i sis cartes entre tercers, entre les quals quatre cartes entre Narcís-Jordi Aragó i Pompeu Rahola i Fabra per a publicar un llibre sobre Ferran Rahola. Textos manuscrits i mecanoscrits en català.

Predomina la documentació fins 1938, hi ha una carta de 1945 i una de 1954; les sis cartes entre Narcís-Jordi Aragó i Pompeu Rahola estan datades entre 1998 i 2004.

Classe de document:	Unitats:
Textual	17
Gràfic	

Descripció detallada:

Cartes rebudes:

- Carta a Ferran Rahola (del seu oncle Julià? des de Perpinyà), 1924/09/18
- Carta a Ferran Rahola del seu cosí F., des de Barcelona, 1933/11/1 (1 bifoli, inclou sobre)
- Carta de Carles Rahola a Ferran Rahola, 1935/10/03
- Carta d'Alfons a Ferran Rahola, 1937/11/01 (5 fulls)
- Poema-carta "Carles Rahola" de J. M. Prous Vila dirigit a Ferran Rahola, 1946/09 (fotocòpia)
- Carta de Josep Irla a Ferran Rahola, 1958/01/11
- Carta de Pere Casellas a Ferran Rahola, 1937/06/14 des de Jàmilena (Jaén) (2 fulls)
- Carta de Pere Casellas des de Jàmilena (Jaén), 1937/06/27 (3 fulls) (la dirigeix als "amics", firma com a secretari; esmenta en Cos)
- Carta de Pere Casellas a Ferran Rahola, 1937/08/10. Inclou una auca dibuixada: "Història d'un roig", 1938/08/15
- Carta de Pere Casellas a Ferran Rahola, 1937/08/15 (1 bifoli, 4 pàgines)
- Carta de Pere Casellas a Ferran Rahola, 1937/08/31 des de Brihuega (3 fulls)
- Carta de Pere Casellas a Ferran Rahola, 1937/11/15 des de Villaviciosa (1 full) (diu que li envia uns ninots)
- Carta de Pere Casellas a Ferran Rahola, 1937/12/29 (publicada a L'Autonomista, 1938/02/28) (3 fulls)
- 2 Dibuixos a llapis. Autor: Peret (Pere Casellas), 1937 (1 full)
- Retrat d'en Peret (Pere Casellas) dedicat "A l'amic Rahola", 1937. Autor desconegut
- Carta de Feliu Elias a Ferran Rahola i Dolors Fabra, 1947/05/11 (1 full, manuscrit, inclou sobre)

Cartes emeses:

- Carta de Ferran Rahola als seus pares, des de Ripoll, [1935] (a llapis)
- Carta de Ferran Rahola als seus pares i germanes, 1937/09/24. Inclou dibuixos
- Postal de Ferran Rahola a Carola Fabra, 1954/11/04

Cartes entre tercers:

- Carta de Millau a Josep Cos, sobre la mort de Casellas ocorreguda el 1938/02/10, 1938/03/07 (1 full) (inclou còpia: 1r full és còpia en color i 2n full és fotocòpia)
- Postal de Carmen a Carola i Teresa Fabra, des de Prades, 1943/10/12
- 4 cartes de Narcís-Jordi Aragó, director de la Revista de Girona, a Pompeu Rahola, relatives a la possibilitat de publicar un llibre sobre Ferran Rahola i Auguet, 1998-2004.

104 Textos

1935 - 1965

Textos escrits per Ferran Rahola i Auguet, alguns signats amb el seu pseudònim Josep Maria Alegre. També n'hi ha que contenen dibuixos del mateix autor. Destaquen el diari de classe que portava Ferran Rahola com a mestre d'escola entre el 1935 i 1936 i textos, alguns amb to humorístic, sobre la situació dels exiliats catalans a França.
Textos manuscrits i mecanoscrits en català i, en menor mesura, castellà.

Classe de document:	Unitats:
Textual	7

Descripció detallada:

- "La tragèdia d'uns senyors que volien tocar el dos". Poema manuscrit sobre l'embarcament al Niassa de diversos exiliats cap a Mèxic, amb dibuixos, de Ferran Rahola, [1942] (2 bifolis)
- Poema mecanoscrit, de "El vigilante", 1965 (Autor: Ferran Rahola)
- Diari de classe de Ferran Rahola, 1935-1936 (inclou 5 fotografies)
- "El llibre de les Bruixes", de Josep Maria Alegre, text mecanografiat amb dedicatòria manuscrita a Santiago Vila, 1946 (4 fulls)
- "El congreso se divierte" Impresions del Congrés de l'ERC a Toulouse. Exemplar mecanoscrit amb dedicatòria manuscrita de "L'Editor" (Josep Maria Alegre?), 1946/01/01 (7 fulls)
- "Panorames internacionals de l'esquerra", de Josep Maria Alegre. Exemplar mecanoscrit amb dedicatòria manuscrita de l'autor, 1946/02/27 i dibuixos a llapis de Ferran Rahola (?) (6 fulls)
- Poemes: "Notas de México" (2 fulls)

201 Dibuixos

1930 - 1960

Dibuixos realitzats per Ferran Rahola i Auguet. Es tracta majoritàriament de caricatures realitzades durant el seu exili a França, tot i que també n'hi ha algunes fetes a Girona, abans o durant la guerra. En menor mesura hi trobem retrats, sobretot dels seus fills, i alguns esbossos de paisatges. La sèrie inclou tres llibretes d'esbossos. Alguns dibuixos estan datats.

Datació aproximada: els primers dibuixos es poden datar abans de la guerra, és a dir als anys 1930.

Els dibuixos s'han reinstal·lat en fundes de plàstic amb suport de cartró. Estaven organitzats en carpetes en funció del lloc, atribuït, i data de realització; en els dibuixos que no estan datats s'ha mantingut, entre claudàtors, el lloc i la data indicats en la carpeta original.

Classe de document:	Unitats:
Gràfic	275

Descripció detallada:

Capsa (UI 7716):

- Quaderns d'esbossos (3)
- Esbossos de caricatures
- Autoretrats (3)
- Nens i retrats
- Paisatges

Planera (dibuixos en fundes):

- Caricatures
- Personatges identificats (fundes 01 a 43)
- Sense identificar (organitzat per llocs) (fundes 44 a 79)
- Dibuixos humorístics (fundes 79 a 85)

202 Fotografies

1929 - 1950

Fotografies aplegades per Ferran Rahola i Auguet. Es tracta, majoritàriament de fotografies seves i, també, de la seva família; en menor mesura podem trobar fotografies d'amics i coneguts.

Les fotografies han estat transferides al CRDI.

Datació final aproximada.

La majoria de fotografies es conservaven dins un sobre, altres juntament amb les caricatures.

Classe de document:

Unitats:

Fotografia

62

Descripció detallada: